

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Факультет педагогіки та психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
педагогіки та психології
Олефіренко Т.О.

Олефіренко Т.О.

«04» «січня» 2022 р.

**ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
педагогічних працівників в галузі дошкільної освіти**

Освітня програма для підвищення кваліфікації педагогічних працівників в галузі дошкільної освіти розроблена на основі сучасної державної освітньої політики та стратегії реформування дошкільної освіти.

I. Загальна інформація:

- 1) **Повна назва структурного підрозділу:** Кафедра педагогіки і психології дошкільної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова.
- 2) **Вид підвищення кваліфікації**
Вихователів та спеціалістів, вихователів-методистів, керівників закладів дошкільної освіти різних типів і форм власності.
- 3) **Наявність ліцензії** (за наявності ліцензії на право проведення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, зазначається її номер та дата отримання) – «Українська Асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» НПУ імені М.П. Драгоманова
- 4) **Обсяг програми:** 144 годин / 4,8 кредити ЄКТС
- 5) **Форма підвищення кваліфікації:** дистанційна
- 6) **Місце виконання програми підвищення кваліфікації:**
НПУ ім. М.П. Драгоманова та ФОП Савлук Галина Іванівна РНОКПП 2634401889
PRESCHOOL BUSINESS CONSULTING «ВЛАСНИЙ ДИТЯЧИЙ САДОЧОК»
- 7) **Мова викладання:** українська
- 8) **Тип документу про підвищення кваліфікації:** сертифікат
- 9) **Додаткові послуги:** презентація, запис відео трансляції (з визначенням умов фінансування)
- 10) **Інтернет-адреса постійного розміщення опису програми підвищення кваліфікації**

II. Мета програми підвищення кваліфікації

Метою освітньої програми є підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти щодо реалізації завдань стандарту дошкільної освіти відповідно до основних напрямів державної політики у галузі освіти, запитів громадського суспільства, установ і закладів освіти, потреб споживачів освітніх послуг.

III. Характеристика програми підвищення кваліфікації:

1) Зміст програми

Зміст освітньої програми, зокрема цілісний і системний добір тем, ураховує особливості професійної діяльності педагогів ЗДО і визначається: вимогам суспільства знань щодо забезпечення закладів дошкільної освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямами державної політики у галузі освіти; Національною рамкою кваліфікації, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників; запитами замовників освітніх послуг.

Зміст програми має практичну спрямованість, містить обов'язкову і вибіркочну складові та охоплює: змістовну, практичну (практико зорієнтовано) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації педагогів.

Перелік тем	План заходу	Обсяг
«Фінансова освіта дітей - чудодійний ключ до успіху!»	Вступ. Що означає бути фінансово грамотною особистістю! 1.Нові вектори і умови реалізації освітнього напрямку «Дитина в соціумі. Соціально-фінансова грамотність». 2.Педагогічний супровід формування навичок соціально-фінансової грамотності дітей в умовах закладу дошкільної освіти. 3.Активна позиція батьків у процесі формування соціальної компетентності й навичок соціально-фінансової грамотності в дитини.	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Позитивна самооцінка - основа успішної самореалізації особистості» Тренінг	1. Поняття «самооцінка», її значення у відкритті нових можливостей життєздійснення. 2. Особливості формування самооцінки у дітей. 3. Роль батьків і педагогів у формуванні адекватної самооцінки дитини. 4. Самооцінка і самоцінність, їх важливість для психічного й фізичного здоров'я.	6/0,2 кредиту ЄКТС

	5. Практичні прийоми підвищення самооцінки й самоцінності особистості.	
«Перші кроки до успіхів: розвиток мовленнєвої компетентності дитини при вивченні англійської мови»	1. Сприймання дитиною англійської мови як засобу спілкування. 2. Етапи впровадження змісту напряду «Мовлення дитини». Іноземна мова» в Стандарті дошкільної освіти. 3. Як вводити, відпрацьовувати й закріплювати нові слова. 4. Використання пісень та римівок, роздаткового матеріалу. 5. Розбір конструктора заняття з вивчення англійської мови.	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Як вихователю подолати стреси та спілкуватися з дітьми в умовах війни»	1. Як не дозволити війні оселитися всередині себе? 2. Як підтримати себе під час військових дій? 3. Як подолати стрес та зберегти свій особистий ресурс?	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Стратегія – бачення майбутнього в системі дошкільної освіти: реалії та перспективи»	1. Стратегічний розвиток: практика нешаблонного мислення вихователя та вихователя-методиста. 2. Проект – індикатор успіху досягнутих результатів. 3. Конструктивно-творча діяльність як системне мислення сучасного педагога.	30/1 кредит ЄКТС
«Стресостійкість педагога як складова його професійної культури: долаємо виклики сьогодення»	1. Поняття «стресостійкість» педагога. 2. Методи діагностики стресостійкості особистості. 3. Поняття «Професійна культура педагога». 4. Взаємозв'язок професійної культури педагога з його стресостійкістю під час війни. 5. Техніки формування професійної культури педагога в контексті подій військового стану в Україні.	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Технологія використання проблемно-пошукових ситуацій для розвитку критичного мислення старших дошкільників: практико-орієнтований підхід»	1. Критичне мислення як поняття: аналіз досліджень. 2. Технологічні аспекти роботи з дітьми щодо розвитку критичного мислення. 3. Проблемно-пошукові ситуації – дієвий засіб розвитку критичного мислення старших дошкільників. 4. Аналіз проблемно-пошукових ситуацій: практична робота.	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Мистецтво формування міжособистісних стосунків у дітей дошкільного віку»	1. Сутність феномена «міжособистісні стосунки». 2. Технологічно-методичне забезпечення проблематики.	6/0,2 кредиту ЄКТС

	<p>3. Модель формування міжособистісних стосунків у творчій взаємодії дітей дошкільного віку.</p> <p>4. Лайфхаки для педагогів.</p>	
«Асертивність як основа психологічного здоров'я учасників освітнього процесу: вчимося спілкуватися екологічно»	<p>1. Поняття "асертивність" та "екологічне спілкування".</p> <p>2. Асертивність у партнерській взаємодії в системах: педагог-педагог, педагог-дитина, педагог-батьки.</p> <p>3. Роль батьків у формуванні ненасильницьких форм поведінки у дітей дошкільного віку.</p> <p>4. Особисті межі у спілкуванні, їх розуміння та захист (психотехніки та вправи).</p>	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Професійно-творча діяльність педагогів як мотиватор освітнього процесу в закладі дошкільної освіти»	<p>1. Сутність, значення і необхідність мотивації персоналу закладу дошкільної освіти.</p> <p>2. Управління керівника ЗДО: сполучення креативних видів діяльності.</p> <p>3. Проект річного плану закладу дошкільної освіти на новий навчальний рік.</p> <p>4. Індивідуальний маршрут вихователя з дошкільниками.</p>	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Професійне зростання педагога закладу дошкільної освіти в умовах війни»	<p>1. Життєві установки людини сучасності.</p> <p>2. Шляхи збереження ресурсу та емоційного здоров'я особистості під час війни.</p> <p>3. Як не зупинитися фахівцю закладу дошкільної освіти в професійному розвитку?</p>	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Картина світу» дітей раннього віку: практико-орієнтований підхід	<p>1. Колоритна неповторність раннього дитинства.</p> <p>2. Вектор розвитку дитини в період раннього віку.</p> <p>3. Модель спілкування дитина-педагог у сенсорно-пізнавальному просторі.</p>	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Формування мовленнєвого спілкування у дитини дошкільного віку в умовах війни як складника української національної ідентичності»	<p>1. Державна мова як показник національної ідентичності усього патріотично налаштованого населення України незалежно від певної національності та народності.</p> <p>2. Професійно-мовленнєве спілкування педагога з дітьми раннього і дошкільного віку.</p> <p>3. Спілкування з дітьми зазначеного віку в умовах війни. Конкретні приклади і поради.</p>	6/0,2 кредиту ЄКТС

«Власні цінності та філософія сучасного керівника закладу дошкільної освіти»	1. Власний потенціал професійної спільноти: керівник, вихователь-методист і педагоги. 2. Педагогічне партнерство в системі ЗДО: досвід та практика змішаного навчання. 3. Виклики зростання особистості: практичний конструктор.	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Подолання страхів і тривожності у дітей та дорослих під час війни: арттерапевтичний підхід»	1. Поняття «тривога», «тривожність», «страх». 2. Деструктивний вплив травматичних подій сьогодення на емоційний стан дітей. 3. Причини дитячих страхів та особливості їх прояву під час війни. 4. Зниження рівня тривожності у педагогів як запорука стабільності психічного стану вихованців. 4. Арттерапевтичні техніки подолання тривожності й страхів у дітей та дорослих в умовах війни.	6/0,2 кредиту ЄКТС
«Емоційний інтелект – стимул до успіху: виклики сьогодення»	1. «Стратегія емоційного розвитку керівників та педагогів ЗДО». 2. «Модель розвитку емоційного інтелекту педагога». 3. «Формула до виховання емоційно розвиненої дитини»	30/1 кредит ЄКТС
Усього		144/4,8 кредити ЄКТС

2) **Розподіл годин за видами діяльності** (аудиторна робота/ години; самостійна робота/ години; контрольні заходи та підсумкова атестація/ години) ___---

3) **Оцінювання та атестація:** тест

4) **Програмні результати навчання**

Загальні компетентності	Здатність та готовність впроваджувати <ul style="list-style-type: none"> - сучасні тенденції розвитку дошкільної освіти в умовах ЗДО; - соціально-правові основи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти; - основні механізми функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання; - способи реалізації інтеграційного підходу в освітньому процесі в умовах закладу дошкільної освіти;
--------------------------------	---

	- концепцію інклюзивної освіти.
Фахові компетентності	Здатність організовувати <ul style="list-style-type: none"> - педагогічну діяльність на засадах (прогнозування, проєктування, оцінювання тощо); - конструювати та реалізовувати програми навчання і виховання дітей дошкільного віку із використанням різноманітних методів, форм і технологій; - організовувати пізнавально-розвивальне середовище; - проєктувати власну програму професійно-особистісного зростання.

IV Ресурсне забезпечення реалізації програми:

1) Кадрове забезпечення

Професорсько-викладацький склад кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти: Цветкова Г.Г., Гальченко В.М., Довбня С.О., Ходунова В.Л., Шулигіна Р.А., Савлук Г.І., Товкач І.Є., Сняткова Т.М., Поліщук К.М., Агіляр-Туклер В.В., Шелепко Г.В.

2) Матеріально-технічне забезпечення

Мультимедійна аудиторія.

3) Інформаційне та навчально-методичне забезпечення (*перелік навчально-методичного забезпечення, інших публікацій, баз даних, комп'ютерних платформ тощо, необхідних для проведення навчання*);

Нормативно-правові документи:

1. Базовий компонент дошкільної освіти України 2021 р. [електронний ресурс] / режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>.
2. Закон України про дошкільну освіту [електронний ресурс]/режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>.
3. Концепція «Нова української школа» (оновлено) [електронний ресурс]/режим доступу: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepczya.pdf>.

Навчально-методична література:

1. Богініч О. Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри: навч. посіб. / О. Л. Богініч; М-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. 2-ге вид. К. : НПУ, 2007. 140 с.
2. Богуш А.М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти / А. М. Богуш. 4-те вид. доопрац. І допов. Х. : Ранок, 2013. 192 с. (серія «Сучасна дошкільна освіта»)
3. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / А. П. Бурова. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 256 с.
4. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко. Тернопіль : Мандрівець, 2008. 128 с.
5. Гавриш Н. В. Філософія для дітей мовою серця: метод. посіб / Н. В. Гавриш, О. О. Ліннік. К. : ВД «Слово», 2013. 168 с.
6. Денисенко Н. Ф. Витоки здоров'я дитини: навч.-метод. посіб. / Н. Ф. Денисенко, Л. В. Лиходід, С. В. Лупінович, А. Ф. Михайличенко. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 160 с.

7. Дошкільнятам про світ природи: старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. / Г. В. Беленька, Т. С. Науменко, О. А. Половіна. К. : Генеза, 2013. 112 с.
8. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності старших дошкільників: метод. посіб. / Л. І. Зайцева. Харків : Веста: Ранок, 2008. 160 с. : іл.
9. Калмикова Л. О. Формування у дітей старшого дошкільного віку мовленнєвої діяльності: діагностично-розвивальний комплекс: навч.-метод. посіб. / Л. О. Калмикова. К. : вид. дім «Слово», 2016. 384 с.
10. Ладивір С. О. Виховання гуманних почуттів у дітей / С. О. Ладивір, О. П. Долинна, В. В. Котирло, С. Є. Кулачківська, С. П. Тищенко, О. О. Вовчик-Блакитна, Ю. О. Приходько [за наук. ред. Т. Піроженко, С. Ладивір, Ю. Манилюк]. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 168 с. (Серія “Дитина замовляє розвиток”).
11. Машовець М. А. Математична скарбничка: метод. пос. / М. А. Машовець. К. : Сім кольорів, 2014. 96 с.
12. Піроженко Т. О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільника / Т. О. Піроженко. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 152 с.
13. Піроженко Т. О. Особистість дошкільника: перспективи розвитку: навч.-метод. посіб. / Т. О. Піроженко. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 136 с.
14. Піроженко Т. О. Компас у світі ціннісних орієнтацій дошкільника: навч. посіб. / Т. О. Піроженко, С. О. Ладивір, Л. І. Соловійова та ін. К. : ВД «Слово», 2016. 56 с.; іл. 31.
15. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Метод. посібн. / Н. Гавриш, О. Брежнева, І. Кіндрат, О. Рейпольська; за заг. ред. О. Брежневої. К. : ВД «Слово», 2015. 176 с.
16. Щербакова К. Й., Брежнева О. Г. Теорія і методика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку. Навч. посіб. Мелітополь : ВД Мелітопольської міської друкарні, 2015. 200 с.

Інших публікацій:

1. Войтовська О. М. Поняття емоційного інтелекту та особливості його розвитку в онтогенезі: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми психології розвитку особистості». Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, факультет педагогіки і психології, 14-15 травня, 2020. 2020. С. 25-28.
2. Войтовська О. М. Розвиток емоційного інтелекту у дітей дошкільного й молодшого шкільного віку методами арт-терапії. «Нова педагогічна думка». 2020. С. 62-68. (фахове видання України, що внесене до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus).
3. Voitovska O. Age features of using non-traditional drawing techniques for preschool children in art work: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: зимові диспути», 4-5 лютого 2021. м. Дніпро. С. 75-77.
4. Довбня С.О. Підготовка майбутніх вихователів до організації ігрової діяльності з дітьми дошкільного віку (на матеріалі спецкурсу «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку») // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / голов. ред. А.А.Сбруєва : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. - №5 (49). С.211-219. INDEX COPERNICUS.
5. Довбня С. Трансформації програмово-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) // Гуманітарний

- вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» - Додаток 1 до Вип. 36, Том IV (64) : Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору», 2015. С. 189-202.
6. Довбня С.О. Правове виховання дітей дошкільного віку в контексті освітнього процесу сучасного закладу дошкільної освіти. *Вісник Черкаського університету*. Серія : Педагогічні науки. № 17-18. 2017. С. 46-52.
 7. Довбня С.О. Програмово-методичне забезпечення правового виховання дітей дошкільного віку: контент аналіз. *Інноватика у вихованні : зб. наук. пр.* Вип.7. Том 1 / упоряд. О.Б Петренко; ред. кол. : О.Б. Петренко, Т.С. Ціпан, Н.М. Гринькова та ін. Рівне : РДГУ, 2018 С. 107-117.
 8. Довбня С. Ігрова діяльність дітей дошкільного віку: теоретико-методичний супровід / С.О. Довбня // Наукові студії : зб. наук. праць. За матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Практична психологія: від фундаментальних досліджень до інновацій» (23 листопада 2018 р.) / [За заг. ред. Е.А. Панасенко]. Слов'янськ: ТОВ «Видавництво «Друкарський двір», 2018. Вип. 4. С. 56-60.
 9. Довбня С.О. Чим привабливий метод проєктів у освітньому процесі закладу дошкільної освіти / С.О. Довбня, Л. М. Луцик // *Освіта і наука 2018*. Зб. наукових праць. К: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. С. 463-464.
 10. Довбня С.О., Отченко Г.В. Формування еколого доцільної поведінки у дітей старшого дошкільного віку: експериментальне дослідження: монографія / «Освіта ХХІ століття: реалії, виклики, тенденції розвитку» за наук. ред. Г.Г. Цветкової. Hameln Germany : Inter GING, 2020 С. 172-195.
 11. Довбня С.О. Основи ігрової діяльності дітей дошкільного віку : навчально-методичний посібник (робочий зошит) / Укладачі Довбня С.О., Стаєнна О.О., Шулигіна Р.А. К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. 152 с.
 12. Довбня С.О., Шулигіна Р.А. Теоретико-методичний супровід ігрової діяльності дітей дошкільного віку: НАУКОВИЙ ЧАСОПИС НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 72 том 1 : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С.177-184.
 13. Довбня С. Секрети вдалого спостереження з дітьми: Вихователь-методист, №6 червень, 2020 С. 12-15.
 14. Козак Т.В. Розвиток уяви дітей дошкільного віку в процесі образотворчої діяльності // II Всеукраїнська науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах закладу дошкільної освіти і сім'ї», 25 листопада 2020 року в м. Умань.
 15. Отченко Г.В. Шляхи забезпечення охорони безпеки життя і здоров'я дітей у закладах дошкільної освіти / Г.В.Отченко // ХХІ Всеукраїнська науково-практична конференція «Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість в умовах європейської інтеграції» (24 квітня 2018 року).
 16. Отченко Г.В. Педагогічні умови формування еколого доцільної поведінки у дітей старшого дошкільного віку під час праці в природі / С.О.Довбня, Г.В. Отченко // «Освіта та наука 2019»Зб. наукових праць. К: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. – С.370-372.
 17. Савлук Г.І., «Soft skills» управлінської діяльності керівника закладу дошкільної освіти: сутність та поняття. ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ПОСТМОДЕРНІЗМУ: ЦІННОСТІ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ: колективна монографія / за наук. ред. проф. Цветкової Ганни. Aerzen : Heilberg IT Solutions UG (haftungsbeschränkt) InterGING Verlag, 2021. С. 278-288.

http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/36416/monograph-2021-savluk_tsvietkova-final_1_2.pdf?sequence=

18. Haluna Savluk, Olena Polovina, Inna Kondratets, Anna Ukhtoms`ka, Sofiia Dovbnia. (2021) Fostering Artistic Reflection Skills in Student Pre-School Educators Seen as Artistic Competence Development. *European Journal of Educational Research* Volume 10, Issue 3, 1303-1315. ISSN: 2165-8714 URL: <http://www.eu-jer.com/>
19. Савлук Г.І. Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Тенденції розвитку дошкільної освіти: молодь і наука: збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих вчених, педагогів-практиків (16 квітня 2021 року, м. Київ, Україна). Частина 2. Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2021. С. 209-212.
20. Savluk, H., Dovbnia, S., Tsvietkova, H., Olefirenko, T., & Voityuk, I. (2022). Reshaping the preservice preschool teachers' curriculum to give the emphasis to the managerial domain. *European Journal of Educational Research*, 11(3), 1273-1287. <https://doi.org/10.12973/eu-jer.11.3.1273>.
21. Савлук Г.І. Фахова компетентність керівника закладу дошкільної освіти: сутність поняття. *Донбаський державний педагогічний університет*. 2021. С. 67-71. <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/37141/Savluk.pdf?sequence=>
22. Товкач І. Є. Психологічні засоби оптимізації індивідуальних характеристик пізнавальної активності / І. Є. Товкач // *Актуальні проблеми психології* : збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Харків : КЦ ФОП Іванової М. А., 2017. Випуск 13. Том : Психологія розвитку дошкільника. С. 168–178.
23. Товкач І. Є. Майбутнім педагогам про вплив цифрових технологій на якість дошкільної освіти в Україні // *Психологічний і педагогічний дискурс: наукові записки вчених: збірник матеріалів конференції / за заг. ред. проф. Т. О. Олефіренка*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. 344 с.
24. Товкач І. Є. Транспорт: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. К.: В-во «Грамота». 2018. 88 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»).
25. Товкач І.Є. Рослини: квіти та трави: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. К.: Грамота, 2019. 72 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»)
26. Товкач І.Є. Рослини: квіти та трави: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. К.: Грамота, 2019. 72 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»)
27. Товкач І. Є. Індивідуалізація освітнього процесу з дітьми старшого дошкільного віку за авторською методикою «Розглядай та пізнавай» / І.Є. Товкач // *Актуальні проблеми психології: зб., наук. праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. Харків: КЦФОП Іванова М.А., 2018. Том IV. Психологія розвитку дошкільника. Вип. 14. С. 289-303.
28. Товкач І.Є. Розуміння й усвідомлення дітьми старшого дошкільного віку мовлення як психолінгвістичні феномени // *Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. Том 4. Психологія розвитку дошкільника. Випуск 16. 2020. С. 195-209. Режим доступу: <http://www.apppsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-4/vipusk-16-2020>
29. Товкач І.Є. Підготовка майбутніх вихователів до взаємодії з батьками щодо формування в дітей основ культури читача» / І.Є. Товкач в електронному виданні «Народна освіта» (Випуск 2 (41) 2020 р.) Режим доступу: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=6188
30. Товкач І.Є. Майбутнім педагогам про індивідуальні особливості пізнавальної активності старших дошкільників в мовленнєвій діяльності / І.Є. Товкач // *Молодий вчений*. 2017. № 3.2 (43.2) С. 71-76.

31. Товкач І.Є. Індивідуальні особливості пізнавальної активності старших дошкільників в процесі мовленнєвої діяльності // Психолінгвістика в сучасному світі. 2017: Тези XII Міжнародної науково-практичної конференції (26–27 жовтня 2017 року, Переяслав-Хмельницький) / Відп. ред. Л.О. Калмикова; ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький, 2017. С. 168-170 (Електронна книга).
32. Товкач І.Є. Володіння дитиною мовою як засобом пізнання, спілкування та самовираження в художньо-мовленнєвій діяльності / І.Є. Товкач// Психолінгвістика в сучасному світі 2018: Абстракти XIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Переяслав-Хмельницький, 25-26 жовтня 2018 року) / Відп. ред. Л.О. Калмикова; ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький, 2018. С. 168-170 (Електронна книга).
33. Товкач І. Художньо-мовленнєва діяльність дітей: організаційні аспекти / І. Товкач // Палітра педагога. 2018. № 2. С. 3-7.
34. Шулигіна Р.А. Формування міжособистісної злагоди у дітей дошкільного віку в контексті сучасних досліджень / Педагогічна освіта: теорія і практика : Зб. наук. праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Лабунець В.М.]. Вип.23 (2-2017). Ч.2. Кам'янець-Подільський, 2017. С. 222-228.
35. Шулигіна Р.А., Смалій К.А. Групова діяльність як основа формування впевненості в собі у дітей старшого дошкільного віку / Науковий простір студента : пошуки і знахідки / Упоряд. Коханко О.Г. // Заг. ред. акад. Бондаря В.І. та проф. Матвієнко О.В. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. С. 281-284.
36. Шулигіна Р.А., Корнійчук А.В. Виховання моральності дитини-дошкільника у сюжетно-рольовій грі: педагогічні детермінанти / Дошкільна освіта в контексті ідей Нової української школи: збірник наукових праць за заг. редакцією Г.В. Беленької, В.І. Бондар, І.М.Шоробури./ Хмельницький : ФОП Мельник А.А., 2020 р., С. 475-482.

Розробник(и) програми

 (підпис)

Галина Савлук
 (ім'я, прізвище)

Керівник структурного підрозділу

 (підпис)

Тарас Олєфіренко
 (ім'я, прізвище)

** Програму укладено згідно з п. 2 ст. 59 ЗУ «Про освіту» та відповідно до п. 10 постанови КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 (із змінами і доповненнями, внесеними постановою КМУ від 27 грудня 2019 року № 1133) і Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа» (наказ МОН від 15.10.2018 р. № 36)*